

۴۱۸۴۸ / ۵۲۰۲۶-م

شماره.....

تاریخ..... ۱۳۹۴ / ۴ / ۴

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

انحصاری و دارای
بانه مرکزی

۱۳۹۴ / ۴ / ۶

۵۸۴۵۳

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۳/۲۷ به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ -، آیین نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ -

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- اصطلاحات به کار رفته در ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - و ماده (۱) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهارم و چهارم قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸ - به همان معانی در این آیین نامه به کار می روند. سایر اصطلاحات زیر در این آیین نامه دارای معانی مشروح مربوط است:
الف - مطالبات قطعی دولت و شرکت های دولتی: مطالباتی که طبق قوانین و مقررات مربوط به تأیید رسیده باشد.

ب - بدهی های قطعی دولت و شرکت های دولتی: بدهی هایی که طبق قوانین و مقررات مربوط ایجاد و تأیید شده باشد.

ج - قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ -

د - کارگروه اجرایی: کارگروه اجرایی انتشار صکوک اجاره موضوع ماده (۲) این آیین نامه

ه - بانی: وزارت امور اقتصادی و دارایی است که در قالب این آیین نامه انتشار اوراق صکوک اجاره بنا به اراده آن انجام می گیرد. در خصوص انتشار اوراق توسط شرکت های دولتی، بانی شرکت مزبور است.

ماده ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند دارایی های دولت را که حایز شرایط مقرر در بخش دوم این آیین نامه باشد، مبنای انتشار صکوک اجاره قرار دهد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

ماده ۳- دستگاه‌های موضوع مواد (۲)، (۳) و (۴) قانون محاسبات عمومی کشور برای استفاده از سازوکار اوراق صکوک اجاره مکلفند دارایی‌هایی را که حایز شرایط مقرر در بخش دوم این آیین‌نامه است، به وزارت امور اقتصادی و دارایی معرفی کنند. میزان تخصیص اوراق به دستگاه‌های اجرایی مزبور متناسب با دارایی‌های معرفی شده به وزارت امور اقتصادی و دارایی به تأیید کارگروه اجرایی می‌رسد.

ماده ۴- ضامن اوراق صکوک اجاره به شرح زیر است:

الف- در خصوص اوراق منتشره که بانی، وزارت امور اقتصادی و دارایی است ضامن، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است.

ب- در مورد شرکت‌های دولتی، ضامن به پیشنهاد شرکت و تأیید کارگروه اجرایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط تعیین می‌شود.

تبصره ۱- در مورد بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی که از بودجه عمومی دولت تأمین و پرداخت می‌شود و همچنین بدهی شرکت‌هایی که به موجب ماده (۶) قانون به دولت منتقل می‌شود، ضامن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است.

تبصره ۲- خزانه‌داری کل کشور مکلف است پرداخت اعتبارات موضوع این آیین‌نامه را پس از تخصیص سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مقدم بر تمامی پرداخت‌ها انجام دهد.

تبصره ۳- در صورتی که اوراق صکوک اجاره منتشره دارای رتبه اعتباری باشد، وجود ضامن الزامی نیست.

ماده ۵- بدهی دولت به اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا تعاونی باید به استناد ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور ایجاد و با توجه به ماده (۲۰) قانون مزبور تسجیل شده و ضمن اعمال حساب در دفاتر و صورت‌های مالی به تأیید ذی‌حساب و رئیس دستگاه اجرایی ذی‌ربط رسیده باشد.

تبصره- مرجع تأیید بدهی‌های قطعی شرکت‌های دولتی، سازمان حسابرسی است.

ماده ۶- اعتبارات مربوط به بازپرداخت اصل و فرع اوراق صکوک اجاره مربوط به دولت و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور طی ردیف خاصی در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود. اعتبارات مزبور پس از تخصیص در مقاطع مربوط توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) به درخواست ذی‌حساب وزارت مزبور از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌شود.

ماده ۷- به منظور اجرای این آیین‌نامه کارگروه اجرایی انتشار اوراق صکوک اجاره با اعضا، وظایف و اختیارات زیر تشکیل می‌گردد:

الف- اعضای کارگروه به شرح زیر است:

۱- نماینده تام‌الاختیار وزیر امور اقتصادی و دارایی (مسئول کارگروه)

۲- نماینده تام‌الاختیار رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

۳- نماینده تام‌الاختیار وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذیربط حسب مورد

۴- نماینده تام‌الاختیار رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

- ۵- نماینده تام‌الاختیار رییس سازمان بورس و اوراق بهادار
- ب- وظایف و اختیارات کارگروه به شرح زیر است:
- ۱- اولویت‌بندی مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی به منظور پرداخت بدهی دولت و شرکت‌های دولتی به آن‌ها در چارچوب این آیین‌نامه
- ۲- تعیین مبالغ قابل انتشار اوراق صکوک اجاره توسط وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی
- ۳- تصویب نرخ سود پیشنهادی برای اوراق
- ۴- تعیین دوره بازپرداخت اجاره
- ۵- تعیین نوع قرارداد اجاره
- ۶- نظارت عالیه بر فرآیند انتشار، فروش، انجام تعهدات و تسویه نهایی اوراق صکوک اجاره در

چارچوب این آیین‌نامه

- ۷- تعیین بازارگردان (حسب تشخیص و اعلام سازمان بورس و اوراق بهادار)
- ۸- تأیید دارایی‌های مبنای انتشار اوراق صکوک اجاره.
- تبصره ۱- در مورد بندهای (۱) و (۲) پس از اخذ نظر موافق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تصمیم‌گیری خواهد شد. سازمان مزبور مکلف است نظر مکتوب خود را ظرف دو هفته اعلام نماید و در غیر این صورت موافقت محسوب خواهد شد.
- تبصره ۲- تصمیم‌گیری در خصوص انتشار اوراق صکوک اجاره در کارگروه اجرایی با رأی اکثریت خواهد بود. در هر شرایط برای اتخاذ تصمیم حداقل سه رأی موافق لازم است. در خصوص بندهای (۱) و (۲) سازمان بورس و اوراق بهادار فاقد حق رأی خواهد بود.
- تبصره ۳- دبیرخانه کارگروه اجرایی در معاونت نظارت مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی و خزانه‌داری کل کشور مستقر می‌گردد.

بخش دوم- شرایط دارایی

ماده ۸- دارایی‌های مبنای انتشار اوراق صکوک اجاره باید دارای شرایط زیر باشد:

الف- مشخصات عمومی:

- ۱- به کارگیری آن در فعالیت دستگاه‌های اجرایی استفاده کننده از اوراق صکوک اجاره، منجر به ایجاد جریان نقدی شده یا از خروج وجوه نقد جلوگیری کند.
- ۲- هیچ‌گونه محدودیت یا منع قانونی، قراردادی یا قضایی برای انتقال دارایی، منافع و حقوق ناشی از آن وجود نداشته باشد.
- ۳- تصرف و اعمال حقوق مالکیت در آن برای نهاد واسطه دارای هیچ‌گونه محدودیتی نباشد.
- ۴- مالکیت آن به صورت مشاع نباشد.
- ۵- امکان واگذاری به غیر را به سهولت داشته باشد.
- ۶- تا زمان انتقال مالکیت دارایی به ناشر، دارایی از پوشش بیمه‌ای مناسب و کافی برخوردار باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

ب- انواع دارایی‌های قابل قبول جهت انتشار اوراق اجاره به شرح زیر می‌باشند:

- ۱- زمین
 - ۲- ساختمان و تأسیسات
 - ۳- ماشین‌آلات و تجهیزات
 - ۴- وسایل حمل و نقل
- تبصره ۱- اموال موضوع بندهای (۱) تا (۴) ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور مشمول انتشار اوراق صکوک اجاره نیستند.
- تبصره ۲- ارزش دارایی و عمر مفید اقتصادی آن باید توسط کارشناس یا کارشناسان منتخب کانون کارشناسان رسمی دادگستری تعیین شود.
- ماده ۹- شرایط بیمه دارایی در مدت زمان اجاره، در قرارداد اجاره تعیین و هزینه آن توسط دستگاه بهره بردار تأمین می‌شود.
- بخش سوم- شرایط اوراق صکوک اجاره
- ماده ۱۰- انواع قراردادهای اجاره مورد قبول در انتشار اوراق صکوک اجاره به شرح زیر است:
- ۱- اجاره به شرط تملیک
 - ۲- اجاره با اختیار فروش دارایی در سررسید اجاره توسط نهاد واسط با قیمت معین.
- ماده ۱۱- با انتشار اوراق اجاره، رابطه وکیل و موکل میان ناشر و خریداران اوراق اجاره برقرار می‌شود. ناشر به وکالت از طرف خریداران ملزم به صرف وجوه حاصل از فروش اوراق اجاره جهت خرید دارایی موضوع انتشار و اجاره آن به بانی است، تملیک اوراق اجاره به منزله قبول وکالت ناشر بوده و وکالت ناشر تا سررسید و تسویه نهایی اوراق اجاره غیرقابل عزل، نافذ و معتبر است.
- ماده ۱۲- دارندگان اوراق اجاره نمی‌توانند تقاضای تقسیم دارایی مبنای انتشار اوراق صکوک اجاره را نمایند.
- ماده ۱۳- سررسید اوراق اجاره نمی‌تواند بیش از مدت زمان باقی‌مانده از عمر مفید اقتصادی دارایی باشد.
- ماده ۱۴- مواعد پرداخت منافع مرتبط با اوراق صکوک اجاره توسط کارگروه اجرایی تعیین می‌شود.
- ماده ۱۵- اوراق صکوک اجاره به صورت با نام منتشر می‌شود و به عنوان ابزار مالی موضوع بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران از قابلیت معامله در بازار بورس و با خارج از بورس (فرا بورس) برخوردار است. ثبت نام و مشخصات خریداران اوراق مزبور الزامی است.
- ماده ۱۶- اوراق صکوک اجاره بدون تعهد بازخرید و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی، منتشر می‌شود.
- ماده ۱۷- فروش اوراق صکوک اجاره به کسر یا صرف (بالا تر یا پایین تر از ارزش اسمی) در بازار اولیه با تأیید کارگروه اجرایی مجاز است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

بخش چهارم - فرآیند انتشار اوراق صکوک اجاره

ماده ۱۸- برای صدور مجوز انتشار اوراق صکوک اجاره، پیشنهادات حاوی مدارک و مستندات مربوط توسط دستگاهها و شرکتهای متقاضی به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه می شود. وزارت مذکور با هماهنگی سازمان بورس و اوراق بهادار پس از بررسی های لازم پیشنهاد نهایی را در کارگروه اجرایی طرح می کند.

ماده ۱۹- مدارک و مستندات مورد نیاز برای انتشار اوراق صکوک اجاره به شرح زیر است:

- ۱- مدت و نوع اجاره، میزان اجاره بها و نحوه پرداخت آن به سرمایه گذاران
- ۲- گزارش کارشناس یا کارشناسان منتخب کانون کارشناسان رسمی دادگستری در خصوص دارایی و ارزش آن

۳- تأییدیه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور یا سایر مراجع ذی صلاح مبنی بر نبود محدودیت یا منع قانونی، قراردادی یا قضایی برای انتقال دارایی، منافع و حقوق ناشی از آن

۴- گزارش توجیهی تأمین مالی از طریق انتشار اوراق صکوک اجاره

۵- اطلاعات کامل مطالبات قطعی شده اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی و پیشنهاد اولویت های تسویه بدهی به کارگروه اجرایی

بخش پنجم: سایر مقررات

ماده ۲۰- اوراق صکوک اجاره جزء اوراق موضوع بند (۲۴) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران می باشد.

ماده ۲۱- کلیه کارمزدها و حق الزحمه های انتشار اوراق صکوک اجاره حسب مورد بر عهده سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا شرکت دولتی استفاده کننده از این اوراق است.

ماده ۲۲- رعایت ماده (۴۶) قانون محاسبات عمومی کشور برای انتشار اوراق صکوک اجاره موضوع این آیین نامه الزامی است. انتشار این اوراق به صورت الکترونیکی مجاز است.

ماده ۲۳- تسویه بدهی و ثبت آن در حساب دستگاه های اجرایی مطابق دستورالعمل های حسابداری ابلاغی وزارت امور اقتصادی و دارایی با رعایت ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور انجام می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.